

УДК 325.16.89

**ПОСТІНДУСТРІАЛЬНА МОДЕРНІЗАЦІЯ УКРАЇНИ:
МОЖЛИВІСТЬ І ДІЙСНІСТЬ**

*І.В. Карпенко, Л.О. Хорошко,
студенти факультету економіки та менеджменту
Науковий керівник – В.А. Петриченко, ст. викладач
ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»*

Розглянуто можливості переходу інерційного розвитку країни на інноваційний. Українська наука продемонструвала неабиякі можливості розвитку і успіхів, тому нині ми висвітлили перспективи покращення життя на новому рівні – постіндустріальному.

Ключові слова: *інтеграція, постіндустріальне суспільство, модернізація*

Постановка проблеми. *Інтеграція України у високотехнологічне конкурентне середовище зумовила потребу у формуванні інноваційної моделі розвитку країни. З'ясувавши можливості постіндустріальної модернізації, суспільство може зробити необхідний крок до формування інноваційної економіки.*

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасний етап розвитку економіки України ставить перед вченими ряд теоретичних та методологічних питань щодо інноваційної моделі економічного розвитку. Значний внесок у розв'язання даної проблематики зробили такі дослідники, як В.Александрова, О.Амоша, А.Галчинський, В.Геєць, Л.Федулова та інші.

Метою даної статі є дослідити та визначити суть постіндустріальної модернізації України, проаналізувати можливість і дійсність переходу економіки до інноваційного типу.

Виклад основного матеріалу. Неможливо жити в сучасному світі і бути вільним від тенденцій, що діють у ньому – це є реальністю сучасного світу. Це стосується і окремої людини, і країни або регіону в цілому. Навіть, якщо має місце прагнення ізолюватися, все одно воно буде своєрідною відповідною реакцією - "відповіддю" на "виклик".

Щоб висвітлити повну історичну картину сучасного світу, потрібно проаналізувати його складові тенденції, відображення їх на українському суспільстві.

Україні дуже непросто визначитися в сучасних умовах світу, який глобалізується. Причому ця складність прослідковується протягом усієї її історії. Якщо головною проблемою для багатьох нині є проблема ідентичності, то для України вона багаторазово ускладнена, насамперед на цивілізаційному рівні.

Чи існує українська цивілізація? Відповідь може бути сформульована залежно від того, який зміст вкладається в поняття "цивілізація". Якщо під цим словом розуміти культуру, що трапляється дуже часто, то, звичайно так. Якщо ж розглядати цивілізацію як етап розвитку, то Україна є цивілізованою країною (ступінь цивілізованості в цьому випадку не обговорюється). Визначаючи цивілізацію як культурно-історичну спільність, яка має низку базових характеристик, серед яких на одному з перших місць - наявність державності, - у випадку з Україною відповідь буде негативною. Україна виявилася на перехресті цивілізацій.

Всі партії і політичні блоки проголошують головними своїми цілями забезпечення підвищення добробуту народу і гідного місця України у світі. Але якщо розглянути діяльність всіх політиків, які встигли проявити себе в роки Незалежності України, зрозуміло, що їхні поставлені цілі далекі від реальності. Кожного разу перед виборами - президентськими, парламентськими, у місцеві органи самоуправління ми чуємо безліч обіцянок. Проте з часом уважне вивчення їх програм, а потім спостереження за реальною діяльністю свідчать про нерозуміння ними того, що відбувається в сучасному світі й як це впливає на Україну. Найчастіше за тими чи іншими непослідовними діями прослідковується політичний і бізнесовий егоїзм, прагнення скористатися моментом без відповідальності за наслідки. Така позиція за сучасних умов є дуже небезпечною.

**Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
«Сучасні тенденції соціально-економічного розвитку агропромислового
виробництва України в контексті інтеграції у світову економіку»**

Якщо Україна не бажає знову залишитися на узбіччі загального поступу людства, вона повинна брати до уваги його провідні тенденції. Проблема полягає у тому, як саме розвиватися? За рейтингом ООН стосовно стану суспільства, або "суспільства, заснованого на знаннях", Україна посідає 40-ве місце серед 191 країни світу. Проте мета створення нового суспільства ніколи не висувалася державою (82-ге місце із 104 країн світу за важливістю для уряду цього напрямку). Непростим є питання стосовно ціни, яку доведеться сплатити суспільству за постіндустріальну модернізацію, звісно, якщо вона відбудеться. Надзвичайно велике значення також має готовність суспільства до запровадження нового типу суспільного розвитку.

Так сталося, що процеси, які відбуваються останнім часом в Україні, відсунули на задній план суспільної свідомості розуміння самої сутності постіндустріальної модернізації країни. Така модернізація вимагає зосередження спільних зусиль на таких вирішальних напрямках:

- всебічному розвитку науки і якнайширшому впровадженні її здобутків у різних сферах життя. Оскільки головним ресурсом постіндустріального суспільства є людський капітал, найголовнішу увагу слід звернути на необхідність розвитку освіти та охорони здоров'я, постійного підвищення кваліфікації працюючих. Усе це сприяє формуванню та розвитку вміння людей жити і працювати у новому технологічному укладі постіндустріалізму, користуватися досягненнями сучасного інформаційного світу і брати участь у його розвитку та удосконаленні;

- повному технічному і технологічному переозброєнні економіки з одночасною її структурною перебудовою відповідно до вимог постіндустріального типу виробництва;

- у процесі подолання криз поступовому зменшенні втручання держави в економіку і створенні нею умов для функціонування механізмів економічної саморегуляції;

- демілітаризації всього життя суспільства і держави, реформуванні збройних сил відповідно до сучасних умов.

Поставлені завдання не є простими. Але наше майбутнє і майбутнє економіки держави прямують у бік ускладнення, щоб для країни не стало заporукою незворотне відставання і остаточна безперспективна боротьба з конкурентами. Адже, конкурентоспроможні лише такі економіки і робоча сила, які мають високу складність виробництва і праці. Тобто, фігурально кажучи, Україна може вижити, тільки використовуючи свій розум для розв'язання складних проблем новітніх часів. Проте на теренах України, вже півтора десятка років відбувається унікальний для сучасного світу процес знищення інтелекту суспільства та його науково-технологічного потенціалу. Це відбувається всупереч досвіду таких країн, як Південна Корея, Китай, Малайзія та ін., які з дуже відсталих протягом порівняно незначного часу перетворилися на потужних гравців сучасного світу. Серед найважливіших причин їхніх успіхів - прорив до високих знань та новітніх технологій. Ми вважаємо, що Україна може досягти позитивного результату лише завдяки завзятій праці і бажання покращення економічне становище України шляхом введення новітніх технологій.

СЕКЦІЯ 4
«Розвиток науки гуманітарного циклу
В сучасному суспільстві»

Доходи Державного бюджету України на 2014 рік заплановані у сумі 395.304.327,7 тис. гривень, у тому числі доходи загального фонду Державного бюджету України - у сумі 345.459.299,5 тис. гривень та доходи спеціального фонду Державного бюджету України - у сумі 49.845.028,2 тис. гривень, згідно здатком № 1 до Закону, але бюджетні витрати на науку скоротилися і, звичайно, хочеться вірити в те, що до кінця цього року результати покращаться. І наша держава підніметься хоч на один щабель розвитку, тому що взяти для прикладу аналогічні витрати в США за минулий рік вони зросли на 3,8 %, у Швеції - на 3,6, у Німеччині - на 3,5, у Фінляндії - на 3,4, в Ісландії - на 3,1 % їхніх ВВП, нам є до чого прагнути .

Однією з переваг теперішньою становища України є можливість не робити власних помилок, а скористатися досвідом інших, звичайно уникаючи сліпого копіювання. Потенційні проривні ніші існують і для України, які можуть допомогти їй знайти своє місце на світовому ринку й забезпечити довгострокове зростання добробуту її громадян. Україна входить до п'ятірки країн, які мають найновітніші технології у літакобудуванні. Саме тут збудовано найбільший у світі вантажний літак Ан-124-100 "Руслан". Значні перспективи має вітчизняне суднобудування, особливо у створенні танкерів з подвійним дном, що відповідає новим стандартам Міжнародної морської організації, яка дбає про захист довкілля від масових виливань нафти в океани. Вже кілька років поспіль Україна посідає шосте - сьоме місце у світі за експортом зброї, який щорічно приносить до державної скарбниці понад півмільярда доларів. Навіть скандал, пов'язаний з "Кольчугами", став безкоштовною рекламою, яка перетворила їх на найвідомішу у світі систему пасивного спостереження за повітряним і морським просторами. Дуже високим є транспортний потенціал, не лише наземний, але й водний та трубопровідний. Нині цей потенціал використовується не на повну потужність.

Але найголовнішою сферою мають стати інформаційні технології, насамперед програмне забезпечення. Україна посідає четверте місце у світі за чисельністю дипломованих програмістів (не кажучи вже про підлітків, які зламують сайти американських банків та військових відомств, не маючи дипломів).

Освіта, в першу чергу, вища - єдиний засіб створити нову інтелектуальну еліту і таким чином забезпечити перехід України на стадію інформаційного суспільства. Світовий досвід показує, що саме ті країни, які зробили підготовку своїх інтелектуальних кадрів завданням номер один, досягли найбільшого успіху в економічній, соціальній і культурній сферах.

Люди в Україні стали більш мобільними. Це має виявлення в багатьох аспектах. Серед іншого - посилення міграційних процесів, як усередині країни, так і за її межами. Більш поширеною стала трудова міграція, коли хтось із родини їде на заробітки в іншу державу, залишаючи вдома батьків і дітей.

З початку ХХІ ст. Україна проводить лінію на вступ до Європейського Союзу. Для вступу в ЄС Україні необхідно одночасно виконати три головні умови: досягти європейського рівня у сфері демократії і громадянського суспільства, розвитку технологій і продуктивності праці, підвищення рівня життя громадян. Створення Євромайдану в Україні свідчить про сильне прагнення суспільства до ступу в ЄС.

В євроінтеграції для України існують свої як позитивні, так і негативні моменти. З одного боку, у перспективі - об'єднаний ринок 25 країн з населенням 450 млн. може стати найбільшим у світі споживачем українських товарів. Відкриваються можливості розвитку певних напрямів, зокрема легальної міграції і пересування людей, Інтеграція у транспортну, енергетичну і телекомунікаційну мережі, а також у європейський дослідницький простір. Проте є і "зворотний бік медалі". Якщо взяти зовнішню торгівлю, то неодмінно станеться погіршення конкурентних позицій в експорті деяких товарів. Ті з них, які зараз є конкурентоспроможними за європейськими вимірами, зможуть збільшити прибутки від розширення ринку.

Висновок. Сучасність же визначається глобальними постіндустріальними трансформаціями. Історичний виклик та імператив полягає у тому, щоб національні стратегії гармонізували свій розвиток з глобальними процесами. Потенційні можливості для цього в Україні існують. Головне - не втрачати час в реалізації наявного науково-технологічного потенціалу, інтелектуального ресурсу, дбаючи про його поповнення. У постіндустріальному розвитку зрозуміло одне: треба вкладати кошти у розвиток людини. Лише завдяки високому людському капіталу, який за умов інформаційного суспільства стає провідною продуктивною силою, можна досягти реальних змін і зростання економіки та покращання в інших сферах.

Список літератури

1. Балабанова Н. Суспільство знань та інновацій: шлях до майбутнього України. - К., 2005.
2. Згуровський М. Шлях до суспільства, заснованого на знаннях // Дзеркало тижня. - 2006. - № 2

ПОСТИНДУСТРИАЛЬНАЯ МОДЕРНИЗАЦИЯ УКРАИНЫ ВОЗМОЖНОСТЬ И РЕАЛЬНОСТЬ

*И.В. Карпенко, Л.А. Хорошко,
студенты факультета экономики и менеджмента
Научный руководитель – В.А. Петриченко, ст. преподаватель
ОП НУБиП Украины «Нежинский агротехнический институт»*

Рассмотрены возможности перехода инерционного развития страны на инновационный. Украинская наука продемонстрировала незаурядные возможности развития и успехов, поэтому сейчас мы осветили перспективы улучшения жизни на новом уровне - постиндустриальном.

Ключевые слова: интеграция, постиндустриальное общество, модернизация.

POSTINDUSTRIAL MODERNIZATION OF UKRAINE: POSSIBILITY AND REALITY

*Irina V. Karpenko , Lilia A. Khoroshko, student of II course,
specialty "Accounting and Auditing", Faculty of Economics and Management
SS National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine
«Nizhyn Agrotechnical Institute»
Supervisor – Victor A. Petrychenko A, teacher SS National University of Life and
Environmental Sciences of Ukraine
«Nizhyn Agrotechnical Institute»*

The possibilities go inertial development for innovation. Ukrainian science has demonstrated outstanding development opportunities and success, so now we have highlighted the prospects for improving life at a new level - a post-industrial.

Key words: integration, post-industrial society , modernization